

# Zelfstandig werken en plannen is moeilijker voor jongensbrein

Wilma van Meteren

REDACTIE ONDERWIJS&OPVOEDING

Het is biologisch: vooral de verschillen in rijping van de hersenen maken dat jongens in het mbo en het hoger onderwijs slechter presteren dan meisjes. Omdat het onderwijs een sterk accent legt op zelfstandig werken, plannen en samenwerken, dreigt die kloof alleen maar groter te worden.

Des te belangrijker dat scholen en beleidsmakers zich bewust worden van deze ongelijkheid en jongens (plus tal van meisjes in hetzelfde schuitje) anders benaderen, vinden vooraanstaande wetenschappers. Het is hun voornaamste aanbeveling aan de politiek en onderwijssector.

De onderwijscommissie in de Tweede Kamer praat vandaag over 'De jongens tegen de meisjes', het wetenschappelijke onderzoek naar de verschillen in studiesucces.

Ging de politieke en maatschappelijke discussie in de jaren tachtig nog over het achterblijven van meisjes op school, nu wordt juist de achterstand van jongens als problematisch gezien. Studentes halen vaker en sneller hun diploma en zak-

ken minder vaak af naar een lager niveau. In het hbo scoren ze ook duidelijk hogere cijfers.

De conclusie van de deskundigen van het Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt (ROA) en het Centrum Brein&Leren na hun uitgebreide studie is hard. "Veel eisen die het huidige beroeps- en hoger onderwijs stellen zijn voor veel jongeren (lees: jongens) wetenschappelijk gezien niet reëel", schrijven de deskundigen.

Opleidingen richten zich meer en meer op sociale en communicatieve vaardigheden. Die vaardigheden zijn door veranderingen in de economie en op de arbeidsmarkt belangrijker geworden. Meisjes, die over het algemeen qua neuropsychologische ontwikkeling en hersenrijping een voorsprong van een tot twee jaar hebben op jongens, floreren bij deze 'vrouwvriendelijke' veranderingen.

Hoewel het niet zwart-wit is – onder meer levensgeschiedenis, ervaringen en de gezinssituatie spelen ook een rol in hun ontwikkeling – lopen veel jongens in zo'n leeromgeving een achterstand op. Ze hebben juist baat bij de klassieke aanpak van begeleiding door een docent, een centrale figuur die helpt

bij het plannen en maken van opdrachten. "Ze zijn nog onvoldoende in staat om zelf structuur aan te brengen in hun werkwijze", aldus de wetenschappers.

Dat kan de jongens opbreken, waarschuwen de wetenschappers, nu opleidingen overgaan tot een strenge toetsing en selectie aan de poort. "Dat kan ertoe leiden dat relatief veel talent onder jongens niet wordt benut."

Op basis van cijfers over de afgelopen vier jaar constateerde de Onderwijsinspectie onlangs al dat hogescholen en universiteiten inderdaad minder mannen toelaten bij studies met een numerus fixus waaraan extra eisen verbonden zijn – zoals kennistoetsen, motivatiebrieven en persoonlijke gesprekken.

Cruciaal is volgens de deskundigen dat er extra aandacht komt voor studenten die de nu vereiste sociale vaardigheden nog aan het ontwikkelen zijn.

In een andere mogelijkheid, apart onderwijs aan meisjes en jongens, zien ze niets. Eerder zouden opleidingen meer recht moeten doen aan de verschillende leerbehoeften en interesses van allerlei typen leerlingen, jongens én meisjes.